

წევრ სახელმწიფოთა კონსტიტუციებზე ევროპული კავშირის სამართლის უზენაესობის დოქტრინა მელონის საქმის მიხედვით

აბსტრაქტი

ნაშრომი მიმოიხილავს მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებას „სტეფანო მელონი ესპანეთის გენერალური პროკურატურის წინააღმდეგ“, რომლითაც წევრი სახელმწიფოების კონსტიტუციებზე ევროპული კავშირის სამართლის აბსოლუტური პრიმატის უზრუნველყოფა განხორციელდა. ამ გადაწყვეტილებას გააჩნია მნიშვნელოვანი ზეგავლენა კავშირის წევრი სახელმწიფოების კონსტიტუციებისა და ევროპული კავშირის სამართლის თანაფარდობის, ურთიერთდამოკიდებულების განსაზღვრის თვალსაზრისით. ნაშრომში შემოთავაზებულია მოსაზრება, რომ ევროპული კავშირის სამართლის გადმოსახედიდან, ეროვნულ სამართალთან, მათ შორის კონსტიტუციასთან მიმართებაში უპირატესობით სარგებლობს არა მხოლოდ ევროპული კავშირის აქტები, რომლებიც სუპრანაციონალურ განზომილებებშია მიღებული, არამედ აგრეთვე ე.წ. მთავრობათაშორისი თანამშრომლობის სფეროში მიღებული სამართლებრივი ინსტრუმენტები - ჩარჩო-გადაწყვეტილებები. ნაშრომში წარმოჩენილია, რომ ევროპული ინტეგრაციის ფარგლებში თანამშრომლობის გაღრმავება და მიღწეული შედეგების შენარჩუნება ფუნდამენტურად აისახება წევრი ქვეყნების კონსტიტუციების უზენაესობაზე და განაპირობებს მათ შინაარსობრივ მოდიფიკაციას.

1. შესავალი

ევროპული კავშირის სამართლისა და კავშირის წევრი ქვეყნების სამართლის თანაფარდობას, ურთიერთმიმართებას ყოველთვის ერთ-ერთი ცენტრალური ადგილი უკავია ევროპული მართლმსაჯულების სივრცეში. მიუხედავად იმისა, რომ მატერიალურ-ნორმატიული ფორმით მკაფიოდ არ არის დადგენილი რომელ სამართლებრივ სისტემას, ეროვნულს თუ სუპრანაციონალურს (ევროპულს) ენიჭება უპირატესობა,¹ მართლმსაჯულების ევროპული

¹ ნიშანდობლივია, რომ ევროპული კონსტიტუციის პროექტის მე-6 მუხლი პირდაპირ ადგენდა, რომ ევროპულ კონსტიტუციასა და ევროპული კავშირის სხვა სამართლებრივ აქტებს, რომელიც მიღებულია კავშირი კომპეტენციების შესაბამისად, გააჩნიათ უპირატესობა კავშირის წევრი სახელმწიფოების სამართალთან, მათ

სასამართლო და კავშირის წევრი სახელმწიფოების საკონსტიტუციო სასამართლოები მუდმივად ცდილობენ თავიანთი პრაქტიკით ამ საკითხის განსაზღვრას. საკონსტიტუციო სასამართლოებისა და მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს მოტივაცია, ზოგიერთი კონტრაპუნქტუალური გამონაკლისების გარდა, თვისებრივად განსხვავებულია.² მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს პოლიტიკა ეფუძნება სამ ძირითად კომპონენტს, რომელიც აუცილებელია ევროპული კავშირის სამართლის სრულყოფილად მოქმედებისა და აღსრულებისთვის, სუბრანაციონალური ბუნების შენარჩუნებისთვის, ესენია: ერთიანობა, ეფექტიანობა და უპირატესობა.³ საკონსტიტუციო სასამართლოები მოქმედებენ კონსტიტუციების უზენაესობისა და ძირითადი უფლებების მაღალი სტანდარტების უზრუნველყოფის, თავიანთი როლისა და ფუნქციის შენარჩუნების მიმართულებით. ამ მოსაზრებას განამტკიცებს გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საკონსტიტუციო სასამართლოსა და პოლონეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს პრაქტიკა.⁴ თუმცა ევროპული კავშირის სამართლისა და წევრი ქვეყნების კონსტიტუციების თანაფარდობა თუ შეფასდება სასამართლოების გადაწყვეტილებების პრაქტიკული შედეგებით, ცალსახაა ამ საკითხის ევროპული კავშირის სამართლის სასარგებლოდ გადაწყვეტის ტენდენცია.

წინამდებარე ნაშრომის მიზანია საქმეზე „სტეფანო მელიონი ესპანეთის გენერალური პროკურატურის წინააღმდეგ“⁵ (შემდგომში მელიონის საქმე) მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს მიერ წინასწარი გადაწყვეტილების პროცედურის ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილების ანალიზის საფუძველზე წარმოაჩინოს, რომ კავშირის წევრი ქვეყნების კონსტიტუციებთან მიმართებაში პრიმატიტ სარგებლობს ევროპული კავშირის სამართალი, მათ შორის, როგორც ევროპული კავშირის სამართლის სუბრანაციონალური განზომილების სფეროში არსებული აქტები, აგრეთვე იუსტიციის სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავების მიმართულებით მიღებული სამართლებრივი ინსტრუმენტები - ჩარჩო გადაწყვეტილებები.⁶

შორის კონსტიტუციასთან მიმართებაში. იხ.: https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/treaty_establishing_a_constitution_for_europe_en.pdf, უკანასკნელად ნანახია 20.07.2018.

² მაგალითად, ჩეხეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება: Judgment EAW, 03.05.2006, <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?id=974>, უკანასკნელად ნანახია 20.07.2018.

³ მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება: Opinion 2/13 pursuant to Article 218 (11) TFEU — Draft international agreement — Accession of the European Union to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms — Compatibility of the draft agreement with the EU and FEU Treaties, [2014], 188-ე და 189-ე პარაგრაფები.

⁴ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებები: BVerfG, Order of the Second Senate of 15, ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე: https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/EN/2015/12/rs20151215_2bvr-273514en.html, უკანასკნელად ნანახია 20.07.2018; BVerfGE 73, 339 2 BvR 197/83 Solange II, ხელმისაწვდომია -ვებგვერდზე: <http://www.servat.unibe.ch/dfr/bv073339.html>, უკანასკნელად ნანახია 20.07.2018; BVerfGE 37, 271 2 BvL 52/71 Solange I, ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე: <http://www.servat.unibe.ch/dfr/bv037271.html>, უკანასკნელად ნანახია 20.07.2018.

პოლონეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება: P-1/05 (Judgment), EAW, 27.04.2005, ხელმისაწვდომია -ვებგვერდზე: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?id=976>, უკანასკნელად ნანახია 20.07.2018.

⁵ მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება: Melloni v. Ministerio Fiscal, C-399/11, [2013].

⁶ ჩარჩო გადაწყვეტილების სამართლებრივ ბუნებასთან დაკავშირებით იხილეთ მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება: Pupino v Italy, C-105/03 [2005].

გარდა ამისა, ნაშრომის ფარგლებში განვითარებულია მოსაზრება, რომ ხსენებული საქმის შემდეგ ევროპული კავშირის სამართლის უზენაესობის დოქტრინა კიდევ უფრო განმტკიცდა, გაფართოვდა და შეიძინა სრულყოფილი ხასიათი.

2. საქმის გარემოებები და ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს შეკითხვა

2004 წელს ბოლონიის სააპელაციო სასამართლოს მიერ გამოცემული იქნა დაკავების ევროპული ორდერი იტალიის მოქალაქე სტეფანო მელონის წინააღმდეგ. დაკავების ევროპული ორდერის თანახმად, მელონი იყო მსჯავრდებული თაღლითობისთვის და მას დაუსწრებლად სასჯელის სახით დაკისრებული ჰქონდა თავისუფლების აღკვეთა 10 წლის ვადით.⁷ 2008 წელს დაკავების ევროპული ორდერის აღსრულების მიზნით, ესპანეთის ცენტრალური საგამოძიებო სასამართლოს ბრძანებით, მელონი პოლიციამ დააკავა.⁸ იგი არ დათანხმდა იტალიისთვის გადაცემას, თუმცა ეროვნული უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით იგი იტალიაში ექსტრადიციას მაინც დაექვემდებარა.⁹

მელონის შეფასებით, ვინაიდან იტალიის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი არ ითვალისწინებდა ბრალდებულის დაუსწრებლად მიღებული გადაწყვეტილების გადახედვის მექანიზმს, დაკავების ევროპული ორდერი არ უნდა აღსრულებულიყო, რადგან, ერთი მხრივ, „დაკავების ევროპული ორდერისა და პირის გადაცემის პროცედურების შესახებ“ ჩარჩო-გადაწყვეტილების¹⁰ შესაბამისად არსებობდა გადაცემაზე უარის თქმის საფუძველი,¹¹ მეორე მხრივ, ასეთი საშუალების არ არსებობა ეწინააღმდეგებოდა ესპანეთის კონსტიტუციის 24-ე მუხლის მე-2 პუნქტით აღიარებულ საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებას. იგი თვლიდა, რომ საქმის სამართლიანი განხილვის უფლების ამგვარი შეზღუდვით ილახებოდა ადამიანის ღირსებაც, ვინაიდან მას არ გააჩნდა ექსტრადიციის მომთხოვნ სახელმწიფოში მძიმე დანაშაულისთვის დაკისრებული სასჯელის გასაჩივრების შესაძლებლობა, რაც, თავის მხრივ, ვერ უზრუნველყოფდა დაცვის უფლების ეფექტიან რეალიზაციას.¹² აქედან გამომდინარე, მელონიმ მიმართა ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს და მოითხოვა მისი იტალიისთვის გადაცემის მიზნით მიღებული სასამართლო გადაწყვეტილების გაუქმება. ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლომ დასაშვებად ცნო კონსტიტუციური სარჩელი, თუმცა საქმის არსებითი წესით განხილვამდე მიიღო გადაწყვეტი-

⁷ მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება: Melloni v. Ministerio Fiscal, C-399/11, [2013]. მე-14 პარაგრაფი.

⁸ იქვე, მე-15 პარაგრაფი.

⁹ იქვე, მე-17 პარაგრაფი.

¹⁰ Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States, ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32002F0584>, უკანასკნელად ნანახია: 20.07.2018.

¹¹ „დაკავების ევროპული ორდერისა და პირის გადაცემის პროცედურების შესახებ“ ჩარჩო-გადაწყვეტილება ამომწურავად განსაზღვრავს დაკავების ევროპული ორდერის შეუსრულებლობის საფუძველებს, რომელიც პირობითად შესაძლებელია დაიყოს სამ ჯგუფად: აბსოლუტური საფუძველები, ფაკულტატიური საფუძველები და სპეციალური შემთხვევები.

¹² Melloni v. Ministerio Fiscal, supra 6, მე-18 პარაგრაფი.

ლება წინასწარი გადაწყვეტილების პროცედურის ფარგლებში მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოსათვის მიმართვის თაობაზე.¹³

აღსანიშნავია, რომ ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს პრაქტიკით საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებას გააჩნია „გარე“ ეფექტი, რაც გულისხმობს ექსტრადიციის მომთხოვნ სახელმწიფოში ამ უფლების რეალიზაციისთვის მინიმალური მატერიალურ-პროცედურული ინსტრუმენტების უზრუნველყოფას.¹⁴ სასამართლოს თქმით, თუ ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის უფლების დაცვის ასეთი ელემენტარული სტანდარტი არ არსებობს, არაპირდაპირი ფორმით ირღვევა ესპანეთის კონსტიტუციით გარანტირებული საქმის სამართლიანი განხილვის უფლება და უხეშად ილახება ადამიანის ღირსება¹⁵. ნიშანდობლივია, რომ ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლომ 2009 წელს გააუქმა პირის რუმინეთში ექსტრადიციასთან დაკავშირებული მიღებული სასამართლო გადაწყვეტილება იმ საფუძველით, რომ დაკავების ევროპული ორდერი არ შეიცავდა რუმინეთში ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის დაუსწრებლად და მის წინააღმდეგ მიღებული განაჩენის გადახედვის მექანიზმს.¹⁶

ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლო წინამდებარე საქმეში აღმოჩნდა დილემის წინაშე. კავშირის წევრი სახელმწიფოს საკონსტიტუციო სასამართლოს არ გააჩნია ევროპული კავშირის მეორადი სამართლის წყაროების კონსტიტუციურობის შეფასების უფლებამოსილება. ამასთან, ესპანეთი როგორც კავშირის წევრი ქვეყანა ვალდებული იყო, აღესრულებინა „დაკავების ევროპული ორდერისა და პირის გადაცემის პროცედურების შესახებ“ ჩარჩო-გადაწყვეტილების შესაბამისად გამოცემული დაკავების ევროპული ორდერი. თუ იგი ესპანეთის უმაღლესი ეროვნული სასამართლოს ბრძანებას ძალადაკარგულად გამოაცხადებდა, გაუქმდებოდა იტალიისთვის მელონის გადაცემის სამართლებრივი საფუძველი და ესპანეთი ხსენებული ჩარჩო-გადაწყვეტილებით ნაკისრ ვალდებულებას დაარღვევდა. თუმცა, თუკი ესპანეთის უმაღლესი სასამართლო გადაწყვეტილება კონსტიტუციასთან თავსებადად გამოცხადდებოდა და მელონი სასჯელის აღსრულების მიზნით იტალიას გადაეცემოდა, ერთი მხრივ, შეიცვლებოდა ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს პრაქტიკა, მეორე მხრივ, სულ მცირე შემცირდებოდა (უფრო სავარაუდოა, რომ დაირღვეოდა) ესპანეთის კონსტიტუციით გარანტირებული საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებისა და ადამიანის ღირსების უფლების დაცვის სტანდარტი. აქედან გამომდინარე, ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლომ წინასწარი გადაწყვეტილების პროცედურის ფარგლებში მიმართა მართლმსაჯულების ევროპულ სასამართლოს შემდეგი შეკითხვით: *ევროპული კავშირის ძირითად უფლებათა ქარტიის 47-ე (საქმის სამართლიანი განხილვის უფლება), 48-ე (უდანაშაულობის პრეზუმფცია და დაცვის უფლება) და 53-ე (უფლების დაცვის დონე)*¹⁷

¹³ Melloni v. Ministerio Fiscal, supra 6, მე-19 პარაგრაფი.

¹⁴ იქვე, მე-20 პარაგრაფი.

¹⁵ იქვე.

¹⁶ იქვე, 22-ე პარაგრაფი.

¹⁷ ევროპული კავშირის ძირითად უფლებათა ქარტიის 53-ე მუხლის მიხედვით, „ამ ქარტიის არც ერთი დებულება არ უნდა განიმარტოს ისე, რომ მან შეზღუდოს ან ხელყოს ადამიანის ნებისმიერი უფლება და ძირითადი თავისუფლება, რომელიც აღიარებული და მოქმედია ევროპული კავშირის სამართალში და საერთაშორისო სამართალში, საერთაშორისო ხელშეკრულებებში, რომლის მონაწილე არის კავშირი,

მუხლების სისტემური განმარტების შემთხვევაში, უფლება აქვს თუ არა კავშირის წევრ სახელმწიფოს, რომელიც არის ექსტრადიციის თხოვნის მიმღები, საკუთარი კონსტიტუციით აღიარებული ძირითადი უფლების უფრო მაღალი სტანდარტით დაცვიდან გამომდინარე, უარი თქვას დაკავების ევროპული ორდერის აღსრულებაზე იმ შემთხვევაში, როდესაც ექსტრადიციის მომთხოვნ სახელმწიფოში არ არსებობს ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის დაუსწრებლად გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის გადახედვის მექანიზმი?¹⁸ შეკითხვის მოტივაციიდან ცალსახაა, რომ ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს სურდა ევროპული კავშირის ძირითად უფლებათა ქარტიის 53-ე მუხლის საფუძველზე, ამ საქმეში გამოეყენებინა კონსტიტუციური სტანდარტი, რადგან იგი უფრო მაღალ დონეზე იცავდა ძირითად საპროცესო უფლებებს, ვიდრე ევროპული კავშირის სამართალი, კერძოდ კი, ჩარჩო-გადაწყვეტილება.¹⁹

3. მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს პასუხი

მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლო, როგორც აღინიშნა, არის ევროპული კავშირის სამართლის ერთიანობის, უზენაესობისა და ეფექტიანობის აღსრულების გარანტი. იგი ზოგჯერ ამ მიზნის მიღწევას ცდილობს ძირითადი უფლებების სტანდარტის შემცირების ხარჯზე. ამ მხრივ, ეს შემთხვევაც არ არის გამონაკლისი. მელონის საქმეში მართლმსაჯულების ევროპულმა სასამართლომ ერთმნიშვნელოვნად განაცხადა, რომ ევროპული კავშირის ძირითად უფლებათა ქარტიის 53-ე მუხლის იმგვარი განმარტება, რომელიც კავშირის წევრ სახელმწიფოს ანიჭებს შესაძლებლობას, არ გამოიყენოს ევროპული კავშირის სამართალი, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია ქარტიასთან²⁰ და იმოქმედოს საკუთარი კონსტიტუციური სტანდარტის შესაბამისად, „გაანადგურებს“ ევროპული კავშირის სამართლის უზენაესობის პრინციპს.²¹ მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს თქმით, სასამართლო პრაქტიკით დადგენილი ევროპული კავშირის სამართლის უზენაესობის პრინციპი, რომელიც

გაერთიანება ან ყველა წევრი სახელმწიფო, მათ შორის ადამიანის ძირითად უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის ევროპულ კონვენციაში და წევრ სახელმწიფოთა კონსტიტუციებში.“

¹⁸ მართლმსაჯულების ევროპულ სასამართლოს საერთო ჯამში სამი კითხვა დაესვა, თუმცა დანარჩენი კითხვების განხილვა სცდება წინამდებარე ნაშრომის მიზნებს.

¹⁹ ნიშანდობლივია, რომ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საკონსტიტუციო სასამართლომ დაკავების ევროპულ ორდერთან დაკავშირებულ საქმეში განავითარა ე.წ. კონსტიტუციური იდენტობის კონცეფცია, რომელიც გერმანიის ფედერაციულ საკონსტიტუციო სასამართლოს ანიჭებს შესაძლებლობას დაკავების ევროპული ორდერის, აგრეთვე ზოგადად კავშირის აქტების შესაბამისობა შეაფასოს გერმანიის ძირითადი კანონით აღიარებულ ღირსების უფლებასთან მიმართებით. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე: http://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/EN/2015/12/rs20151215_2bvr273514en.html;jsessionid=8C76433FF1384ABF38F047A3F8583A4E.1_cid370, უკანასკნელად ნანახია: 20.07.2018.

²⁰ მართლმსაჯულების ევროპულმა სასამართლომ ამ საქმეში დაკავების ევროპული ორდერის აღსრულება და ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის ექსტრადიციის მომთხოვნი სახელმწიფოსთვის გადაცემა ევროპული კავშირის ძირითად უფლებათა ქარტიასთან შესაბამისად მიიჩნია მიუხედავად იმისა, რომ როგორც ითქვა, ამ პირს არ გააჩნდა მის დაუსწრებლად გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის გადახედვის მექანიზმი. იხ.: მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება: Melloni v. Ministerio Fiscal, C-399/11, [2013], 53-ე პარაგრაფი.

²¹ Melloni v. Ministerio Fiscal, supra 6, 58-ე პარაგრაფი.

არის ევროპული კავშირის სამართლებრივი წესრიგის ფუნდამენტური მახასიათებელი, კრძალავს, გამორიცხავს, რომ ეროვნულმა, მათ შორის კონსტიტუციურმა რეგულაციებმა შეზღუდოს, ხელყოს ევროპული კავშირის სამართლის ეფექტიანობა, მოქმედება წევრი სახელმწიფოს ტერიტორიაზე.²² გარდა ამისა, სასამართლომ ხაზი გაუსვა კავშირის წევრ სახელმწიფოებს შორის ორმხრივი ნდობის და ორმხრივი აღიარების პრინციპების დაცვის მნიშვნელობას. სასამართლომ განაცხადა, რომ დაკავების ევროპული ორდერის შეუსრულებლობა ჩარჩო-გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული საგამონაკლისო შემთხვევების გარდა, მათ შორის, კონსტიტუციის ნორმების გამო, ხელყოფს ორმხრივი ნდობისა და ორმხრივი აღიარების პრინციპებს.²³

ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლომ მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებიდან გამომდინარე, მელონის კონსტიტუციური სარჩელი არ დააკმაყოფილა და ხსენებული ჩარჩო-გადაწყვეტილების გამოყენებით, ესპანეთის კონსტიტუციით დადგენილი საქმის სამართლიანი განხილვის უფლების, ღირსების უფლების დაცვის სტანდარტი, სულ მცირე, შეამცირა.

4. დასკვნა

მართლმსაჯულების ევროპული სასამართლოს მიერ მელონის საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილებით, ფაქტობრივად ევროპული კავშირის სამართლის წევრი სახელმწიფოების კონსტიტუციებზე უზენაესობის დოქტრინის სრულყოფა, მისი შინაარსის გაფართოება განხორციელდა. იგი ევროპული ინტეგრაციის არსებობის ისტორიაში პირველად გასცდა სუპრანაციონალურ ფარგლებს და გავრცელდა ევროპული კავშირის სამართლის ყველა განზომილებაზე, მათ შორის იუსტიციის სფეროში, კერძოდ, სისხლის სამართლის საქმეებზე თანამშრომლობაზე. ამ გადაწყვეტილებით დადგინდა, რომ ეროვნული სასამართლო ვალდებულია, ერთი მხრივ, კავშირის სამართლებრივი აქტის შესაბამისად, განახორციელოს შიდასახელმწიფოებრივი აქტების, მათ შორის კონსტიტუციის ინტერპრეტაცია, მეორე მხრივ, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში არ გამოიყენოს ისეთი კონსტიტუციური სტანდარტები, რომლებიც ხელყოფს ევროპული კავშირის სამართლის უზენაესობასა და ეფექტიანობას. ევროპული კავშირის სამართლის გადმოსახედიდან, აგრეთვე, დაუშვებელია ისეთი კონსტიტუციური ნორმის მიღება, რომელიც საფრთხეს შეუქმნის ევროპული კავშირის სამართლის პრიმატს. თუმცა ევროპული კავშირის სამართლის უზენაესობის პრინციპის ნორმატიული ფორმით მატერიალიზაციამდე სასამართლო პრაქტიკაში, იურიდიულ ლიტერატურაში მუდმივად საკამათო იქნება საკითხი: გააჩნია თუ არა ევროპული კავშირის სამართალს პრიმატი წევრი სახელმწიფოების კონსტიტუციების მიმართ.

²² იქვე, 59-ე პარაგრაფი.

²³ იქვე, 63-ე პარაგრაფი.